

འབྲུག་གི་ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་
༢༠༡༠ ཅན་མ།

**Tobacco Control Act of Bhutan
2010**

མཚོན་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ།

ན་མོ་བྱུང་ཡ། ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་མཁུན་གཉིས་ཉི་ལྔ་མངོས།
འགོ་བའི་ཁམས་ལ་བརྩེ་བའི་འོད་སྟོང་བཀྲིས།
མ་རུངས་འདུལ་ལ་རྒྱས་མཐུ་དཔལ་འབར་བ།
ཨོ་རྒྱན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྲུས་ཕྱག་འཚལ།

རི་བོ་ཏ་ལར་འཕགས་མཚོག་སྐྱེན་རས་གཟིགས།
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་རོ་ཏ་པའི་ཞབས།
གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཀྱན་མཁུན་པལ་དཀར།
ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་དེ་ལ་གྲུས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཚོས་སྲིད་རིང་ལུགས་མཚོག།
ཡར་ལྗེའི་མཚེད་པོར་གོང་དུ་སྐྱེལ་བ་པོ།
མ་འོངས་སྲོན་གཟིགས་མཁུན་པའི་དཔལ་མངའ་བ།
སྐྱུལ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་འདུད།

བདུད་ཀྱི་བུ་མོས་སློན་ལོག་ལས་གྲུབ་པའི།
སྲིད་གསུམ་ཕུང་བྱེད་བདུད་རྩིས་ཐ་མཁུ།
སྐྱེན་ལྗོངས་ཞིང་འདིར་མི་མཁོ་འགོག་བྱེད་པའི།
བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་རིམ་བཞིན་སློབ་བར་བྱ།

དཀར་ཆག་

ངོ་སྤྱོད།	༡
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༢
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༣
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༤
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༥
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༡༠
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༡༢
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༡༣
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༡༧
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༢༡
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༢༥
ལེབ་ཕྱི་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ། ལོ་ལྟུང་ལ།	༢༩

ངོ་སྤྲོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས། ལོ་འཕེལ་གྱི་གཞི་རྩ་ རྒྱལ་ཡོངས་
དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གལ་ཅན་ཅིག་ཡིན་མི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུའི་
གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ བཅོམ་བཟོ་ཚུའི་སྐོར་ལས་ཚ་གྲུང་བཞེས་ཏེ།
ཉམ་ཁུ་སྤྱོད་ཀི་དང་ ཉམ་ཁུའི་དུ་པ་བཏང་མི་འདི་གིས་ ཉན་པའི་ཚེས་དང་ མི་སྤེའི་གཞུགས་
ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གཉིས་ཆ་རང་ལུ་ གཞོད་རྒྱུན་སྦྲོམ་ཡོད་པ་དོས་འཛིན་འབད་དེ།
དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༢ ལུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཚེན་མོའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༤༢ པའི་ནང་ལས་ འཛོམས་སྤྱིང་གསོ་བའི་ལས་སྡེ་ ཉམ་ཁུ་དམ་
འཛིན་གཞི་བཀོད་མཐུན་གྲོས་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་གནང་མི་སེམས་ཁར་བྲན་ཏེ།
འཛོམས་སྤྱིང་གསོ་བའི་ལས་སྡེ་ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གཞི་བཀོད་མཐུན་གྲོས་ཀྱི་རྩ་བཅུ་ཡིན་མ་
ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཡང་ འདི་གི་འགན་འཁུལ་ཚུ་གྲུབ་ཀི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཁྲིམས་བཟོ་དང་ སྤྱིད་བྱུས་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ མཐུན་གྲོས་དེའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ལག་ལེན་
འཐབ་དགོ་པའི་དོས་ལེན་འབད་དེ་ ཉམ་ཁུ་དང་ ཉམ་ཁུ་དང་འབྲེལ་བའི་འཐོན་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་
ཚུ་དོན་སྤོང་ཅན་གྱི་དམ་འཛིན་དེས་བཏྲན་བཟོ་ཐབས་ལུ།
འབྲུག་གི་ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༠ ཅན་མ་འདི་ གནམ་ལོ་ལྷགས་ལོ་
སྟེན་ལོ་ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལུ་འམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡ ལུ་
འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ལུ་པའི་ནང་ གཤམ་གསལ་ལྟར་ཆ་འཛོགས་མཛད་
གྲུབ།

ལེབ་དང་པ།

སྒྲིབ་བརྗོད།

མཚན་གནས་དང་ འགོ་བཅུགས་ བྱུང་བ།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་

༡༽ འབྲུག་གི་ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༠ ཅན་མ་ཟེར་
བརྗོད་དགོ།

༢༽ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ལུགས་ཕོ་སྟག་ལོ་ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༤ ལུང་མ་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ལག་
ལེན་འཐབ་དགོ།

༣༽ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལུ་བྱུང་ཡིན།

ཆ་མེད།

༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་མ་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་ སྤྱིགས་གཞི་
གཞུང་གི་བཀོད་རྒྱ་ བྱུང་བསྐྱབས་དང་གསལ་བསྐྱབས་ཚུ་གི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་
དགོངས་དོན་ཚུ་གར་ཆ་མེད་ཡིན།

ལེབ་ལྷན་གྱི་སྐབས་ལ། ཉམ་ལུ་འཐུང་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ།

ཉམ་ལུ་འཐུང་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ།

3. མི་གར་འབད་རུང་ གཤམ་གསལ་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་མི་མང་གི་ས་གོ་ཚུ་ནང་ལུ་
 རྒྱུང་མ་གཅིག་གིས་མ་དོ་བར་ ས་གོ་གཞན་ཚུ་ནང་ལུ་ཡང་ ཉམ་ལུ་འཐུང་བའི་མེད།
 ཀ༽ ཚོང་སྡེ་ལྷོ་བ་ཚུ་- ཚོང་ཁང་དང་ ཚོང་ལས་འཐབ་སའི་ཁང་གིས་ མི་
 མང་གར་འཛོམས་སའི་ས་གོ་ ལྷོ་ཚོང་ཚོང་ཁང་དང་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་
 གསལ་སྟོན་ཁང་དང་ཀ་སྐྱུག་གི་ས་གོ་དང་ ཟ་སྡོད་ཁང་དང་གནས་གྲིམ་
 མ་སྟོན་གྲིམ་དང་གནས་ཁང་ ཉལ་གྲིམ་དང་ཆང་ཁང་ ཟ་ཁང་དང་
 ཚོགས་སྡེ་ཁང་ ལྷོ་ག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཕྱེད་སའི་ཁང་གིས་ཚུ་ཆ་མཉམ་
 བཅུ་
 ཁ༽ ལྷོ་ཁང་ལྷོ་བ་ཚུ་- ལྷོ་གར་ཁང་ སི་ལུ་ཀར་གྱི་ཕྱི་ཁང་ འཕྲོད་བསྟེན་
 ཁང་ ཕྱི་མོ་དང་ཕྱི་དུ་རིགས་ལྷོ་བ་ ཕྱི་ཐང་དང་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཡིག་ཚང་ ལྷོ་ག་བརྟན་ཁང་ འབྲེལ་སྟོན་ཁང་ བརྟན་འཁོར་སྟོན་ས་དང་
 ལྷོ་ཁང་གཞན་ཚུ་ནང་།
 ག༽ གཞུགས་སྡེ་ཚུ་- སྐར་སྡེ་དང་ རྫོང་ དགོན་སྡེ་ འགྲེམས་སྟོན་ཁང་
 གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་ ཤེས་ཡོན་སྡེ་ལ་ཁང་ ཚོས་སྡེ་ ལྷོ་བ་དར་

ལྷོ་བརྩུ་དང་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ ཡིག་ཚང་གར་ནང་།

ང། མི་མང་འཛོམས་སའི་ས་ཁོངས་_ མི་མང་འཛོམས་འདུ་རྒྱུ་བ་སར་ཆོས་
བཅུ་དང་དགའ་སྟོན་བརྩིས་ར་ སྤར་སྟོལ་གྱི་དུས་སྟོན་བརྩིས་ར་ ཚོད་
བསྐྱེ་བྲོམ་ཁར་ སྐྱེལ་འདྲེན་བྲུསི་དང་སྤྲ་འཁོར་བཀག་སར་ གནམ་གྱུ་
ཐང་ཚུ་ནང་།

ཅ། མི་མང་སྐྱེལ་འདྲེན་_ སྐྱེལ་འདྲེན་བྲུསི་དང་སྤྲ་འཁོར་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་འགྲུལ་
འཁོར་ཡོད་ཚད་ཅིག་པོ་དང་ མི་མང་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་མི་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་
གཞན་དང་གནམ་གྱུ་ཚུ་ནང་།

ཆ། ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་བྱུག་ལས་གསལ་བསྐྱབས་འབད་དེ་
ཡོད་པའི་ ས་ཀོ་དང་ས་ཁོངས་ ཡང་ཅིན་ མི་མང་གི་ས་གནས་གཞན་
གཏེ་རང་འབད་རུང་།

འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གྱི་འགན་ཁུར།

- ༤. འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གིས་ ཏམ་ཁུ་འབྲུང་མ་ཚོགས་སྤེད་མ་འཛིན་འབད་བའི་ས་
ཁོངས་ཨིན་ཟེར་བའི་བན་བྱང་ཚུ་སྤྱར་ཏེ་བཞག་དགོ།
- ༥. འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ལས་འགལ་ཏེ་ མི་
ག་གིས་ཡང་ ཏམ་ཁུ་ངེས་གཏན་ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚོགས་པའི་ ལྷོ་རྟོག་དང་
ཐབས་ལམ་བཏོན་དགོ།

6. འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གིས་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་གིས་ རོན་ཚན་ 3 པ་ལས་
 འགལ་ཉེ་ ཉམ་ཁུ་འཐུང་ས་མཐོང་པ་ཅིན་ མི་དེ་ལུ་ ཉམ་ཁུ་འཐུང་མ་ཚོག་པའི་
 གོ་བ་སྒྲོན་དགོ། དེ་ལུ་ཉན་མ་བརྟུབ་པ་ཅིན་ འགན་འཛིན་མི་ངོམ་འདི་གིས་ ས་
 གོ་ ཡང་ཅིན་ སྐྱེལ་འབྲེན་དེ་ནང་ལས་འཐོན་འགྱུ་དགོཔ་སྟེ་སྟེ་བ་དགོ།
7. འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གིས་ ག་དམ་ཅིག་སྟེ་བ་ལུ་ཉན་མ་བརྟུབ་པར་ཉམ་ཁུ་
 འཐུང་ནི་དང་ ཡང་ཅིན་ ས་གོ་ལས་འཐོན་འགྱུ་མ་བརྟུབ་པ་ཅིན་ འགན་འཛིན་
 མི་ངོམ་འདི་གིས་ དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་ ཡང་ཅིན་ བྲིམས་ལུགས་
 བརྟུང་སྒྲོན་འབད་མི་ཅིག་ལུ་སྟོན་ལུ་འབད་དགོ།
8. འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གིས་ དབང་ཚད་སྒྲོན་དེ་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་གི་ཞིབ་དཔྱད་དང་
 ཡང་ཅིན་ བརྟུང་སྒྲོན་འབད་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ལུ་ངོས་ལེན་འབད་དགོཔ་པའི་ཁར་
 ཞིབ་དཔྱད་གྱི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོའི་གྲོགས་རམ་ཚུ་ཡང་འབད་དགོ།
9. ཟུ་ཁང་དང་གནས་བྱིམ་ གནས་ཁང་ མགྱོན་བྱིམ་ ཉལ་བྱིམ་ཚུ་གི་འགན་འཛིན་
 མི་ངོམ་གིས་ ཉམ་ཁུ་འཐུང་སའི་ཁང་ཐོག་དང་ ཡང་ཅིན་ ཉམ་ཁུ་འཐུང་སའི་
 ཁང་མིག་ ས་ཁོངས་ཚུ་ སྟབས་བདེ་ཉིང་དང་འབྲེལ་ཉེ་ག་སྟེ་ག་སྟེ་ག་འབད་དགོ།
10. འགན་འཛིན་མི་ངོམ་གིས་ གོང་གི་དོན་ཚན་ 3 པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་
 ཉམ་ཁུ་འཐུང་མ་ཚོག་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཏུ་པ་ཚོར་འཕུལ་བཅུག་ཚོག

ལེབ་གསུམ་པ།

ཏམ་ལུའི་འཕྲོད་སྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ཚོང་བསྐྱར་དང་ ཚོང་འབྲེལ།

ཏམ་ལུའི་རིགས་འཇུགས་སྐྱོང་ བཟོ་སྐྱུན་ ཉེ་བཅོང་ མཁོ་སྐྱོད་དང་ བཤོ་བཀྲམ་འབད་
ནི་ཚུ།

༡༡. རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ མི་ངོམ་ག་གིས་རང་འབད་རུང་།

༡༡༽ ཏམ་ལུ་འཇུགས་སྐྱོང་དང་ ཡང་ཅིན་ བསྐྱུ་སྐྱུམ་ཚུ་འབད་མི་ཚོགས།

ཁ༡༽ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་རིགས་ཚུ་ བཟོ་སྐྱུན་ མཁོ་སྐྱོད་ ཡང་ཅིན་
བཤོ་བཀྲམ་ཚུ་འབད་མི་ཚོགས།

ག༡༽ ཏམ་ལུ་དང་ ཏམ་ལུའི་རིགས་ཚུ་ བཅོང་ནི་ ཉེ་ནི་ཚུ་མི་ཚོགས།

ནང་འབྲེན་དང་ཅ་ཁྲལ།

༡༢. མི་ངོམ་ག་འབད་རུང་ཅིག་གིས་ རང་སེའི་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཏམ་ལུ་དམ་
འཛིན་བཀོད་ཚོགས་ལས་ ཚོད་གཞི་གི་ གནང་བ་དང་འབྲེལ་ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་
ལུའི་རིགས་ཚུ་ རང་འབྲེན་འབད་ཚོགས།

༡༣. རང་སེའི་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་འཕྲོད་སྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ཚུ་
ནང་འབྲེན་འབད་མི་ མི་ངོམ་དེ་གིས་ ཅ་ཁྲལ་དང་ཚོང་ཁྲལ་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ལྟར་
དུ་སྐྱོད་དགོ།

༡༤. ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་རིགས་འཆང་སྒྲིབ་འབད་མི་ མི་ངོམ་ག་འབད་རུང་ཅིག་གིས་
 རང་སེའི་སྐྱེར་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བང་འབྲེན་གྱི་ཚོང་ཁུལ་དང་ ཅ་ཁུལ་བཏབ་པའི་
 ཡིག་ཆ་ཚུ་དགོས་བཅོལ་ལྟར་ ལྷོན་དགོ།
༡༥. རང་སེའི་སྐྱེར་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བང་འབྲེན་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཏམ་ལུའི་རིགས་ཚུ་
 འབྲུང་སའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ འདི་གིས་གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གཞོན་ཉེན་
 ཡོད་པའི་སྐྱོར་ལས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་བསྐྱབ་བཀོད་འབད་མི་དང་འབྲེན་ཏེ་
 ཚུལ་མཐུན་ཉེན་བརྩེ་ཚུ་འཁོད་དགོ།
༡༦. རང་སེའི་སྐྱེར་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བང་འབྲེན་འབད་བའི་ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་
 རིགས་ཚུ་བང་ རྩས་སྒྲིབ་ཀྱི་རིགས་གང་ཡོད་དང་རུ་པ་གི་གཞོན་ཉེན་ཚུ་གི་བརྩེ་དོན་
 གསལ་སྟོན་ཡོད་པའི་ཁ་ཡིག་ཚུ་འཁོད་དགོ།
༡༧. རང་སེའི་སྐྱེར་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བང་འབྲེན་འབད་བའི་ཏམ་ལུའི་རིགས་ཚུ་ཆ་མཉམ་
 ར་ གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གཞོན་པ་དང་ ཉེན་ཁ་ དེ་ལས་རུ་པ་གི་
 གཞོན་པ་ཚུ་ ཏམ་ལུའི་རིགས་གཞན་ཚུ་དང་འཕྲུད་པ་ད་ གཞོན་པ་ཉུང་སྲུ་ལས་
 མེད་པའི་ གོ་བ་ཕྱི་འགྲུར་ལེན་ནི་གི་ཉེན་ཁ་འབྲུང་ནི་དང་ བརྩེ་མཚོན་ག་ཅི་ར་
 འབད་རུང་ ཡིད་ཆེས་ཚུ་གསལ་བཅོལ་ནི་ཚུ་གིས་བརྩེས་ཏེ་ རྒྱ་མཚན་ག་ཅི་གི་ཐོག་
 ལས་འབད་རུང་ དེ་ཚུ་གིས་ རྩན་མ་དང་གོ་དོན་ཕྱི་འགྲུར་ གཡོ་སྒྲུབ་དང་ ཡང་
 ཅིན་ དེ་ཚུ་གི་བྱུང་ཚེས་གྲོལ་འབྲུལ་ཞུགས་ཉེན་ཡོད་རུང་ཡིད་ཆེས་ཚུ་གསལ་བཅོལ་
 ལྟེ་བྱུང་སྐྱེལ་འབད་ནི་མེད།

ལེབ་བཞི་པ།

ཉམ་ཁུའི་ཚོང་བསྐྱུགས་ རྩལ་སྤེལ་དང་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར།

ཉམ་ཁུའི་ཚོང་བསྐྱུགས་ རྩལ་སྤེལ་དང་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར།

༡༥. མི་ངོམ་ག་གིས་འབད་རུང།

༡༥༽ ཉམ་ཁུ་དང་ ཉམ་ཁུའི་རིགས་ བར་བརྒྱད་ག་ཅིའི་ཐོག་ལས་ཡང་
ཚོང་བསྐྱུགས་འབད་ནི་མེད།

༡༦༽ ཉམ་ཁུ་དང་ ཉམ་ཁུའི་རིགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཡོད་པའི་ གྲོག་བརྟན་
ཡང་ཅིན་ མི་ངོམ་བརྟན་ཐག་ཚུ་ བཙོང་ནི་དང་ ཡང་ཅིན་ བཙོང་
ནིའི་གནང་བ་ཚུ་བྱིན་ནི་མེད།

༡༧༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ནི་མེད།

༡༨༽ ཤེས་ཡོན་དང་ ལམ་སྲོལ་ མི་སྡེ་ ཕུལ་འགྲམ་འགོ་འདྲེན་ ཡང་ཅིན་
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིམ་ དཔེར་ན་ ལུས་ཕུལ་ དཤོད་བྲ་ རྩོན་
ཆས་ དཔེ་གཞུགས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་ སྲོབ་གྲུའི་དགའ་སྟོན་དང་ དེ་ལས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་སྟོན་ཚུ་གི་སྐབས་ ཉམ་ཁུ་དང་ ཉམ་ཁུའི་རིགས་
བཟུམ་སྲོད་འབད་ནིའི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ རྩལ་སྤེལ་དང་ ཡང་ཅིན་
མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ གྲོགས་རམ་ཚུ་འབད་ནི་མེད།

༡༩༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ཀྱི་མིང་བྱང་ ཡང་ཅིན་ ཚོང་རྟགས་ལག་

ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ ཅ་ཆས་གཅི་ར་འབད་རུང་ ཚོང་བསྐྱུགས་
འབད་ནི་མེད།

ཆ༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་གྱི་མིང་བྱང་ ཚོང་ཉུགས་ ཡང་ཅིན་ ཁ་
བྱང་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་བའི་ ཨ་ལུའི་ཕྱི་དམོ་དང་ བཟའ་ཆས་གྱི་
རིགས་ ཚོང་ཆས་ ཡང་ཅིན་ ཅ་ཆས་གཞན་གཅི་ར་འབད་རུང་
བཟོ་སྐྱུན་འབད་ནི་དང་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་ བཙོང་ནི་ ཡང་ཅིན་ བཤོ་
བཟུམ་ཚུ་འབད་ནི་མེད།

ཇ༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ཚུ་ ཅ་ཆས་ ཡང་ཅིན་ ལཱ་གཡོག་གཞན་
ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བརྗེ་སོང་འབད་ནི་མེད།

༡༩. གསོ་བའི་བདེ་དོན་བྱུང་སྤོལ་གྱི་དོན་ལུ་ བཟོ་སྐྱུན་འབད་བའི་ ཤེས་ཡོན་དང་
འབྲེལ་བའི་སློག་བརྟན་ཚུ་ནང་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་བཟོ་སྐྱུན་
འབད་བའི་བརྟན་འཕུལ་ སློག་བརྟན་ དེ་ལས་ལམ་སྤོལ་གྱི་ལྷན་ཚུ་ནང་ ཉམ་
ཁུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ ཉམ་ཁུ་འཐབ་བའི་མཐོང་སྐྱོད་སྟོན་ནི་ཚུ་ དམ་དམ་སྟེ་
བཀག་འཛིན་འབད་དགོ།

ལེབ་ལྗང་པ།

ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐབས་ལམ།

ཤེས་ཡོན་དང་བདེན་དོན་ སྦྱོང་བཟུང་དང་ མི་མང་གོ་བ་བདེན་སྦྱོང།

༢༠. རྒྱལ་གཞུང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་རྒྱ་ཚུ་རོམ་འཛིན་འབད་བཞིན་ན་ རྒྱབ་སྐྱེལ་
གཏང་དགོ་བ་ཚུ་ཡང་།

༡༽ ཏམ་ལུ་ཉུ་པ་གི་གོད་ཉེན་དང་ ཏམ་ལུ་ལུ་ལང་ཤོར་ཐལ་ཏེ་སྤང་མ་
ཚུགས་པའི་ཁྱད་རིམ་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་
གོད་པ་ཡོད་པའི་སྐྱོར་ལས་ དོན་སྤྲོད་ཅན་དང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཤེས་ཡོན་
དང་ མི་མང་གོ་བ་བདེན་སྦྱོང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ།

༢༽ ཏམ་ལུ་བཅད་མི་དང་ ཏམ་ལུ་མ་པ་ལས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་མི་ཚུ་གི་
མི་ཚེའི་གནས་སྤངས་ལུ་ཁེ་ཕན་གྱི་སྐྱོར་ལས་གོ་དོན་སྦྱོང་དགོ།

༣༽ གསོ་བའི་ལས་གཞུགས་ཚུ་དང་ མི་སྡེའི་ལས་གཞུགས་ ཞབས་ཏེ་ག་
ལས་མི་ བདེན་བརྒྱུད་གྱི་ཁྱད་རིམ་ཅན་ ཤེས་ཡོན་སྐྱེལ་མི་ རྒྱུ་ཐབས་
བཅད་མི་ བདག་སྦྱོང་པ་ཚུ་དང་ གཞན་འབྲེལ་ཡོད་མི་རིམ་ཚུ་ལུ་ ཏམ་
ལུ་དམ་འཛིན་འབད་ནི་ལུ་དམིགས་ཏེ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་དང་འོས་འཚམས་
ལྡན་པའི་སྦྱོང་བཟུང་ ཡང་ཅིན་ གོ་བ་བདེན་སྦྱོང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ འགོ་
འདྲེན་འཐབ་དགོ།

ང། ཏམ་ཁྱུ་དམ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ ལས་ཁུངས་ཕན་ཚུན་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་བཟོ་
ནི་དང་ ལག་ལེན་གྱི་ནང་ལུ་ སྐར་དབང་ལས་སྡེ་དང་ གཞུང་མིན་ལས་
སྡེ་ཚུ་གིས་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཐབས་ལུ་ ཐབས་བྱས་དང་གོ་བ་བད་
སྡོད་འབད་དགོཔ་དང་།

ཅ། ཏམ་ཁྱུ་བཟའ་སྡོད་འབད་མི་ལས་བརྟེན་ རང་སོའི་གཞུགས་ཁམས་
འཕྲོད་བསྟེན་དང་ བཟའ་ཚང་ མི་སྡེ་ དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་
སྤངས་ཚུ་ལུ་ གཞོད་པ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ མི་མང་ལུ་གནས་ཚུལ་ཐོབ་
ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ།

ཞིབ་འཚོལ་ བརྟག་ཞིབ་དང་ ཐོ་བཀོད་འབད་ནི།

༢༡. ཏམ་ཁྱུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་གྱིས་ ཏམ་ཁྱུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་བརྒྱུད་དེ་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོཔ་ཚུ་ཡང་

༡། ཏམ་ཁྱུ་བཟའ་སྡོད་འབད་ནི་དང་ཏམ་ཁྱུ་འི་དུ་པ་ལས་བརྟེན་པའི་གཞོད་
ཉེན་གྱི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་དང་ ཏམ་ཁྱུ་དམ་འཛིན་དང་འབྲེལ་
བའི་ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚན་རིག་གི་དབྱེ་དཔྱད་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།

ཁ། ཏམ་ཁྱུ་བརྟག་ཞིབ་ལས་རིམ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ ལས་
རིམ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་ལུང་ཚུགས་ འཛམ་གླིང་གསོ་བའི་བརྟག་
ཞིབ་ལས་རིམ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ།

ག༽ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གཞོན་པའི་བད་མཚོན་དང་ ཏམ་ཁུ་བཟའ་
 སྲོད་ལས་བརྟེན་པའི་ བད་ཡམས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་
 ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཅིག་ རིམ་པར་བཞིན་དུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།

ལེའུ་ཏུག་པ།

ཏམ་ཁུའི་ལང་ཤོར་དང་བཅད་ནི།

ཏམ་ཁུའི་ལང་ཤོར་དང་བཅད་ནི།

༢༢. ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་བརྒྱད་དེ་ ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་
 ཏམ་ཁུ་ལུ་ལང་ཤོར་ཐལ་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་སྤོམ་བཅོས་དང་
 ཏམ་ཁུའི་ལག་ལེན་བཅད་ནི་འདི་ རྒྱབ་སྐྱེལ་འབད་ཐབས་ལུ་ དོན་སྤོམ་ཅན་གྱི་
 ཐབས་ལམ་སྟོན་དགོ།

༢༣. ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་བརྒྱད་དེ་ ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས།
 ཀ༽ གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་ས་ལུ་ ཏམ་ཁུ་བཅད་ནིའི་དོན་སྤོམ་ཅན་གྱི་
 ལས་རིམ་བརྩམ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

ཁ༽ མི་ཚེ་ཉམས་གསོའི་ལྟེ་བ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ བད་གཞི་བརྟག་
 དཔྱད་དང་ བསྐྱབ་སྟོན་དེ་ལས་ཏམ་ཁུའི་བད་གཞི་བཀག་ཐབས་དང་

ག༽ ཏམ་ཁུ་ལུ་ལང་ཤོར་ཐལ་མི་ཚུ་གི་སྤོམ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྤོམ་བཅོའི་

ཐོན་སྐྱོད་ཚུ་བཅིས་ཏེ་ སློན་བཅོས་ཀྱི་གོང་ཚད་རན་ཏོག་ཏོ་དང་ དུས་
ཐོག་ཐོབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་སྲུང་གི་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་སྡེ་ལག་
ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ།

ལེའུ་བདུན་པ།

ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚུགས།

ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚུགས་གཞི་བཙུགས།

༢༣. འབྲུག་མི་གར་ ཏམ་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ ཏམ་ལུའི་དུ་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་
གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གཞོན་པ་དང་མི་སྡེ་ དེ་ལས་རང་བཞིན་གནས་
སྤངས་ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་
གཞུང་གིས་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་འབད་ནི་གི་ ཐབས་ཤེས་
གནས་སྐབས་ཚུ་སྟོན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་
བཀོད་ཚུགས་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།

བཀོད་ཚུགས་ཀྱི་འབྲུག་མི།

༢༤. སྤྱི་ཇུས་བཀག་འཛིན་བཀོད་ཚུགས་ཀྱིས་ ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚུགས་ཀྱི་ཕུག་
ལུ་ཡང་གནང་དགོཔ་ཨིན།

བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་དབང་ཚད།

༢༤. ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ དབང་
ཚད་ཚུ་གཤམ་འཁོད་ལྟར་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོགས།

༡༽ འབྲུག་གི་ཞི་ཚུན་དང་ཉེས་ཚུན་བའི་གནད་སྲོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དེབ་དང་
འབྲིལ་ གལ་སྲིད་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་གང་རུང་ལས་
འགལ་བའི་གཞོན་འགལ་འབད་ཡོད་པའི་དོགས་པ་བསམགས་པ་ཅིན་
སྐྱེལ་འབྲེན་དང་ རྒྱ་དངོས་ ས་ཁོངས་ཚུ་གཉེ་རང་འབད་རུང་ བཅོན་
འཚོལ་དང་བཅོན་ལེན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྟུར་སྲོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ ལས་ཁུངས་ ཡང་ཅིན་
ལས་སྡེ་གང་རུང་གི་ འགན་འཛིན་པ་ཚུ་ལུ་ གནད་བསྲོད་ཚོགས།

༢༽ གོང་གསལ་དོན་ཚན་ ༣ པའི་ནང་དོན་དང་འབྲིལ་ བཀོད་ཚོགས་
ཀྱིས་ མི་མང་ས་གོ་ཚུ་ནང་ ཏམ་ཁུ་འབྲུང་ཚོགས་པའི་ཁང་མིག་དང་ས་
ཁོངས་ཚུ་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་ངོས་འཛིན་འབད་ཚོགས།

༣༽ ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ འཛམ་གླིང་གསོ་བའི་ལས་སྡེ་
གི་བཀོད་ཁམ་གོས་མཐུན་གྱི་དགོངས་དོན་འགྲུབ་ནི་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་ དེ་གི་དཔྱད་གཞིའི་འགན་འཛིན་ཚུ་གི་འབྲུས་མི་ངོ་མ་ཅིག་
ཨིནམ་ལས་ དེ་ཚུ་གི་འོག་ལུ་བཀོད་པའི་ལཱ་འགན་ཚུ་ཡོངས་ཚུགས་
འགྲུབ་ཐབས་ལུ་མཐུན་རྐྱེན་བྱིན་ཚོགས།

ང། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་བཀོད་པའི་ བཅའ་ཡིག་ཚུ་ ཆ་གནས་
འབད་ནི་དང་།

ཅ། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་
དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ དགོས་བཅོམ་དང་ མཁོ་སྤྲོད་
མར་ཕབ་གྱི་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོས་དང་ དེ་མ་ཚད་
དགོས་མཁོ་ཐོན་ཚེ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཚུང་གཞན་ཚུ་ཡང་གཞི་
བཙུགས་འབད་ཚོགས།

བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན།

༢༡. བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་

༡། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དོན་སྲིན་འགོ་བྱིད་
དང་ མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཟབ་སྡེ་བྱིན་དགོ།

༢། རྒྱལ་ཡོངས་ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ གསར་བཟོ་དང་ལག་
ལེན་འཐབ་དགོ།

༣། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ དོན་སྲིན་ཅན་ཅིག་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་
ལུ་ ཏམ་ཁུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་དང་ ཁྲིམས་ལུགས་བསྟར་སྤྲོད་
འབད་མི་ ལས་སྡེ་ལག་གཞན་ཚུ་ལུ་ ལམ་སྟོན་དང་བཀོད་རྒྱ་ཚུ་བྱིན་
དགོ།

ང། ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་འབད་ནི་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་ལག་ལེན་
འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
མཉམ་འབྲེལ་དང་འགོ་འདྲན་འཐབ་དགོ།

ཅ། ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་འདི་ དོན་སྦྱིན་ཅན་ཅིག་སྟེ་ འབད་ཚུགས་ནི་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་ཚུ་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་
ནང་འཁོད་ས་གནས་དང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་མིན་ལས་ཚོགས་ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་ བན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཐབས་ལུ་ ལམ་སྟོན་འབད་
དགོ།

ཆ། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་བཀོད་པའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་
བསྟར་སྦྱོད་འབད་མི་འབད་ཀྱི་ བཟུ་ཞིབ་འབད་དགོ།

ཇ། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ སྐྱུར་བཅོས་འབད་དགོཔ་ཐོན་ཚེ་ ཉམ་དགོཔ་
དང་བསྟུན་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་གོ་ས་འཆར་ཚུ་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ སུལ་
དགོ།

བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲོད་ལམ་ལུགས།

- ༢༤. བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ རང་གི་བྱ་སྤྲོད་ལམ་ལུགས་ཚུ་ གཤམ་གསལ་ལྟར་བཟོ་དགོ།
 - ༡། བཀོད་ཚོགས་འདི་ ལོ་རེ་ནང་ ཉུང་མཐའ་ ཚར་₃ རེ་ཚོགས་དགོ།
 - ༢། བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འཛོམས་གནང་ནི་གི་ཐད་ཁར་ ཁྲི་འཛིན་གྱིས་

འབད་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོཔ་དང་ བྲི་འཛིན་མེད་པའི་སྐབས་ བྲི་
འཛིན་འོག་མ་གཤིས་འབད་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།

ག༽ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འཛོམས་ནམ་ར་ཚོགས་རུང་ བྲི་འཛིན་གྱིས་དབུ་
ཁྲིད་མཛད་དགོ། གལ་སྲིད་བྲི་འཛིན་མེད་པ་ཅིན་ བྲི་འཛིན་འོག་མ་
གཤིས་དབུ་ཁྲིད་མཛད་དགོ།

ང༽ ཏམ་ཁྱུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་གིས་ ཞལ་འཛོམས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཚུ་ རྩོ་
བཀོད་འབད་བཞག་དགོ། བཀོད་ཚོགས་ཞལ་འཛོམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཚུ་
ཚེས་གྲངས་བཀོད་དེ་ བྲི་འཛིན་ལས་ མཚན་རྟགས་ལུ་བཞག་དགོ།

ཅ༽ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འཛོམས་འཚོགས་ནི་གི་ཚོགས་གྲངས་ འབྲུས་མི་
གསུམ་དབུ་ལས་གཉིས་དགོ།

ཆ༽ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་དུས་རིམ་བཞིན་དུ་ གཞུང་ལུ་སྐབ་ལུ་སྤུལ་དགོ།

ལེའུ་བརྒྱུད་པ།

ཏམ་ཁྱུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་།

ཡིག་ཚང་གཞི་བཙུགས།

༢༩. འབྲུག་གཞུང་གིས་ འབྲུག་སྤྱི་ཇུས་བཀག་འཛིན་ལས་སྡེ་འདི་ཡང་ ཏམ་
ཁྱུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཅིག་སྡེ་ ཕུག་ཕྱིད་ལུ་ནི་དང་བཅའ་

ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་སྟེ་བཀོད་རྒྱ་གནང་དགོ།

ཡིག་ཚང་འགོ་འཛིན།

30. འབྲུག་སྤྱི་ཇུས་བཀའ་འཛིན་ལས་སྡེའི་བཀོད་ཁྲབ་མདོ་ཆེན་འདི་ འགན་འབྲེལ་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཏམ་ཁྲུ་དམ་འཛིན་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་འཛིན་ཡང་ཡིན།

ཡིག་ཚང་གི་ལས་གཡོག་པ།

31. ཡིག་ཚང་འདི་གི་ལས་གཡོག་པ་ཚུ་ཡང་ འབྲུག་གི་ཞི་གཡོག་བཅའ་ཁྲིམས་དང་
འབྲིལ་ཏེ་བཅུགས་ཆོག།

ཡིག་ཚང་གི་ལས་འགན།

- 32. ཡིག་ཚང་འདི་གིས་
 - ག༽ བཀོད་ཆོགས་ཀྱིས་བཀོལ་བའི་ལུ་འགན་ཚུ་འབད་དགོ།
 - ཁ༽ བཀོད་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་འོག་ལུ་ མི་ངོམ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་
ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཐོག་ལས་ ཏམ་ཁྲུ་དམ་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་
ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ བཟུ་ཞིབ་ཚུ་འབད་དགོ།
 - ག༽ བཀོད་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་འོག་ལུ་ ཏམ་ཁྲུ་དམ་འཛིན་འབད་ནི་གི་དོན་
ལུ་ ལམ་སྟོན་དང་གནས་ཚུ་བཟོ་བཀོད་འབད་དགོ།

- ༨༽ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ དགོངས་དོན་བསྟར་སྲོད་ ཡང་ཅིན་ ལག་ལེན་
 དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཚུ་བསྟུ་ལེན་འབད་དགོ།
- ༩༽ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་ལུ་ དུས་རིམ་བཞིན་དུ་ ཉམ་ཁུ་དམ་
 འཛིན་ལས་དོན་གྱི་ཐོ་བཀོད་དང་ ལྷན་ཁུ་ཚུ་ལུ་དགོ།
- ༡༠༽ བཀོད་ཚོགས་གྱི་ལམ་སྟོན་འོག་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་
 ཚུ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་ བསྟུར་སྲོད་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ དེ་བསྟུན་གྱི་
 ཐབས་ལམ་ཚུ་སྟོན་དགོ།
- ༡༡༽ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ལུ་ཚུ་འབད་དགོ།
- ༡༢༽ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་ཚུ་ ལུང་སྟོགས་དང་
 ཡན་ལག་ལུང་སྟོགས་ དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་ཚུ་དང་གཅིག་
 ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་དང་ཕན་ཚུན་བརྒྱུད་འབྲེལ་འབད་དགོ།
- ༡༣༽ ཁྲིམས་ལུགས་བསྟུར་སྲོད་ལས་གཞུང་གཞུང་ གསོ་བའི་ལས་གཞུང་གཞུང་
 བན་བརྒྱུད་ གཞུང་གཞུང་གཞུང་ དེ་ལས་སྐྱེར་སྐྱེའི་ལུ་གཞུང་གཞུང་གི་ཚུ་
 དང་ ལས་གཞུང་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་བཅུ་ཡིག་ཆ་བཟོ་ནི་དང་
 སྤྱོད་བཅུ་སྟོན་སྟོན་པ་ཚུ་ལུ་སྤྱོད་བཅུ་འགོ་འདྲེན་འབབ་དགོ།
- ༡༤༽ ཉམ་ཁུ་འབྲུང་མ་ཚོག་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཁ་ཡིག་དང་ བན་
 མ་ཚོན་ཚུ་བཟོ་སྟེ་ གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།
- ༡༥༽ མི་མང་ཉོགས་བཤད་དང་བསམ་འཆར་བཀོད་ནི་ གསལ་བསྟུགས་

འབད་ནི་ཚུ་གི་དོན་ལས་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་ས་ཚུ་ཡར་ཤལ་གཏང་
ཐབས་ལུ་ བྲིམས་ལུགས་བསྟར་སྲོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ རྒྱུགས་རམ་
འབད་དགོ།

ན། ཅན་འཛུགས་ཚད་གཞིའི་སྐོར་ལས་ མི་མང་གོ་བ་བད་སྲོད་འདི་དམིགས་
བསལ་སྡེ་ ས་མཚམས་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལུ་ རྩལ་སྡེལ་འབད་དགོ།

པ། ཏམ་ཁུ་དམ་འཛུགས་དང་ དེ་གི་བསྟར་སྲོད་གནས་ཚུལ་གྱི་གནད་དོན་
ཐོག་ལུ་ བྲིམས་ལུགས་དང་སྐྱིགས་གཞི་ཚུ་གི་ ཏུས་རྒྱུན་ཁ་གསོ་རྒྱབ་
པའི་གནད་སྲུང་གཞི་མཛོད་ གཞི་བཙུགས་དང་ རྒྱུན་སྲུང་ལེགས་ལྡན་
བཟོ་དགོཔ་དང་།

ཕ། ལུང་རྩོགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ ཕན་ཚུན་གཞུང་གི་ལས་ཚོགས་ཚུ་དང་
དངུལ་འབྲེལ་དང་གོང་འཕེལ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གི་ རྩལ་རིག་དང་ མ་
དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་གི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ བརྟག་
ཞིབ་ དེ་ལས་གནས་ཚུལ་བརྗེ་སོར་ཚུ་གི་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ།

༡༽ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་གི་ ཐོན་སྐྱེད་ བཟོ་
 གྲུབ་ བཅོང་ནི་ཚུ་ ཕྱབ་ལས་རང་བཀག་དམ་འབད་ནི།
 ༢༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ བྲིམས་འགལ་གི་ཐོག་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་
 འཐབ་མི་ལུ་ དམ་འཛིན་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན།

དུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གི་ལས་འགན།

༣༥. འོང་འབབ་དང་ཅ་དམ་ལས་ཁུངས་གི་ འགན་ཁུར་འདི།

༡༽ ས་མཚམས་གི་འཇུལ་སློ་ཚུ་ལས་བརྒྱད་དེ་ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་
 རིགས་ཚུ་ བང་འབྲེན་འབད་མི་ལུ་ ཚད་གཞིའི་བསྟར་སྦྱོང་འབད་ནི།
 ༢༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ཚུ་ བང་འབྲེན་འཐབ་པའི་སྐབས་
 དོན་ཚན་ ༡༣ པ་ལྟར་ བསྟར་སྦྱོང་འབད་ནི།
 ༣༽ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ བྲིམས་འགལ་གི་ཐོག་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་
 འཐབ་མི་ཚུ་ དམ་འཛིན་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན།

ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ལས་འགན།

༣༦. སློབ་ཕྲུག་དང་ སློབ་ཕྲུག་མིན་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཉམ་ཁུ་བཟའ་སྦྱོང་ལས་
 བརྟེན་ བ་ཚད་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པའི་སྐྱེད་ གོ་བ་བད་སྦྱོང་དང་ ཤེས་ཡོན་
 ལས་རིམ་ཚུ་ འགོ་འབྲེན་འཐབ་ནི།

ཁྲིམ་སྡེའི་ལས་འགན།

༣༩. ཁྲིམ་སྡེའི་ནང་ལུ་ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་ཐོག་ལུ་ གོ་བ་བད་སྡོད་གྱི་ལས་རིམ་
མཉམ་འབྲེལ་དང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི།

ལམ་འགྲུལ་ཉེན་སྲུང་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་དབང་འཛིན་གྱི་ལས་འགན།

༤༠. མི་མང་དང་ སྐར་སྡེའི་སྐྱེལ་འདྲེན་ཚུ་ནང་ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་གྱི་ཐོག་ལུ་ གོ་བ་
བད་སྡོད་གྱི་ལས་རིམ་མཉམ་འབྲེལ་དང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི།

མི་སྡེའི་ལས་ཚོགས་གྱི་ལས་འགན།

༤༡. རང་སོའི་ས་གནས་དང་ མི་སྡེ་ནང་ ཉམ་ཁུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་
སྐོར་ལས་ གོ་བ་བད་སྡོད་གྱི་ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི།

ལེའུ་བརྩུ་པ།

བསྟར་སྡོད་ཐབས་ལམ།

༤༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ བསྟར་སྡོད་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་
ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ དབང་ཆ་
གྲུབ་པའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་དགོ།

དབང་ཆ་གྲུབ་པའི་འགོ་དཔོན་གྱི་དབང་ཚད།

༤༣. (༡) དབང་ཆ་གྲུབ་པའི་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་
གང་རུང་ལས་འགལ་བ་ ཡང་ཅིན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་བཟོ་སྟོལ་ད་
པའི་གཞན་སྒྲིགས་གཞི་ཚུ་ལས་འགལ་བ་ཡོད་པ་སྟེ་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་སློ་
ལས་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་ཅིན་ མི་ངོམ་འདི་གིས་

ཀ། བཀོ་བགྲམ་གྱི་དོན་ལུ་ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ བཟོ་སྐྱབ་དང་
བཟོ་བཅོས་ ཤོག་སྐྱམ་བཟོ་བ་ བསྐྱང་བཞག་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ཤེས་པ་
དང་ ཡང་ཅིན་ ཚོང་སྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ སློ་ཚོང་ ཁྲོམ་ཚོགས་ ཚོང་སྟེ་
སྐྱ་ཚོང་ཚོང་ཁང་དང་བཟོ་གྲུ་ཁང་ བཟའ་སྟོལ་ཁང་དང་གནས་ཁྲིམ་
གནས་ཁང་དང་ཉལ་ཁང་ ཟུ་ཁང་དང་ཚོང་སྐྱར་ལྟེ་བ་ ཡང་ཅིན་
གཞན་ས་གོ་གཏེ་འབད་རུང་ ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ཚུ་ ཚོང་
སྐྱར་འབྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ཅིན་ ཁོ་གིས་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
དུས་ཚོད་ནམ་ར་འབད་རུང་ འཇུལ་ཁྲུགས་འབད་དེ་ ཞིབ་དཔྱད་
འབད་ཚོགས།

ཁ། ཉམ་ཁུ་དང་ཉམ་ཁུའི་རིགས་ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ ཁོ་གིས་ཉམ་ཁུ་ཡོད་པ་
ཨིནམ་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་སློ་ལས་ཤེས་པ་ཅིན་ དུས་ཚོད་ནམ་ར་
འབད་རུང་ བཀའ་འཕྲིན་ཐོག་ བཅོམ་འཚོལ་འབད་ཐབས་གྱི་དོན་
ལས་འཇུལ་ཁྲུགས་འབད་ཚོགས།

ག༽ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་རིགས་ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ ཁོ་གིས་ཏམ་ལུ་ཡོད་པ་
ཨིན་མ་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ལས་ཤེས་པ་ཅིན་ ཤོག་སྐམ་དང་
ཉོད་ཚུ་ འགོག་སྲུང་ཚུ་ནང་ ཁ་ཕྱེ་སྟེ་བརྟག་ཞིབ་འབད་ཚོགས།

ང༽ མི་ངོམ་ག་འབད་རུང་ཅིག་དང་ག་ཅིག་ཁར་ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་
རིགས་འཆང་སྟོན་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་མཐོང་པ་ཅིན་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་
པའི་དུས་ཚོད་ བཅར་འབད་རུང་ བཀག་ཞིན་ན་ ལུལ་དང་ཅ་ལུལ་
ཚུ་སྟོན་ཡོད་པའི་ ར་ལུངས་ཚུ་སྟོན་བཅུག་ཚོགས།

ཅ༽ ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་མཐིལ་སྦྱིན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལྷུ་འཁོར་གང་རུང་
ཅིག་ནང་ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་རིགས་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་བའི་དོགས་པ་
ཤར་ཚེ་ ལྷུ་འཁོར་འདི་བཀག་ནི་དང་ ཡང་ཅིན་ འཛིན་བཟུང་
འབད་དེ་ ལྷིམས་མཐུན་ཐོག་ལུ་ ཏམ་ལུ་ནང་འདྲེན་འབད་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ར་ལུངས་ཚུ་སྟོན་བཅུག་ཚོགས།

ཆ༽ ཏམ་ལུའི་རིགས་ཚུ་ དུས་ཡུན་གང་འགོར་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ བསྐྱམ་
བཞག་ནི་དང་ བཅོན་ལེན་འབད་ནི་ ཡང་ཅིན་ ཏམ་ལུ་དམ་འཛིན་
བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ངོ་སྟོར་དང་འབྲིལ་ཏེ་འབད་ཚོགས།

ཇ༽ ཏམ་ལུ་དང་ཏམ་ལུའི་རིགས་ཚུ་གི་སྐོར་ ཚོང་བསྐྱུགས་འབད་ཚར་མི་
དང་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་མི་གི་ས་གོ་ཚུ་ནང་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
དུས་ཚོད་ བཅར་འབད་རུང་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཚོགས།

ཉ། ཏམ་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་མཚོག་པའི་སྐོར་ རོན་ཚན་ ༣ པའི་ནང་ལུ་
བཀོད་ཡོད་མི་ས་གོ་གཏེ་འབད་རུང་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་
ནམ་ར་འབད་རུང་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཚོགས།

(༢) རོན་ཚན་འདི་གི་འོག་ལུ་ དབང་ཆ་གྲུབ་པའི་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ དགོས་མཁོ་
ཐོན་པ་ཅིན་ ཁོ་གི་དབང་ཚད་དང་ཇོ་རྟགས་ཚུ་སྟོན་ཚོགས།

(༣) རོན་ཚན་འདི་གི་འོག་ལུ་བཀོད་མི་དང་འབྲེལ་ ས་གནས་ཀྱི་འགན་འཛིན་
པ་/བདག་དབང་ཅན་གྱི་མི་ངོམ་དེ་གིས་ དབང་ཆ་གྲུབ་ པའི་འགོ་དཔོན་
ཁོ་མོ་གི་འགན་ཁུར་འབག་ནིའི་དོན་ལུ་ དགོས་མཁོའི་གྲོགས་རམ་འབད་དགོ།

གཞུང་བཞེས།

༧༧. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ ཡང་ཅིན་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེབ་ཀྱི་ནང་དོན་
དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱ་དངོས་གཅི་རང་འབད་རུང་ ཐད་ཀར་དང་ ཐད་ཀར་མིན་
པའི་སྐོ་ལས་ ཁྲིམས་འགེལ་དང་གཞོན་འགེལ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཁྲིམས་ཀྱི་
འདུན་ས་ལས་ གཞུང་བཞེས་གཏང་ནི་གི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཚོགས།

བཅོན་འཚོལ་དང་ བཅོན་ལེན།

༧༥. དབང་ཆ་གྲུབ་པའི་འགོ་དཔོན་ ག་འབད་རུང་ཅིག་གིས་ འབྲུག་གི་ནི་ཚུད་དང་

ཉེས་ཚུད་བྱ་བའི་གནད་སྡོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དེབ་དང་འབྲིལ་ཏེ་བཙན་འཚོལ་དང་ བཙན་
ལེན་འབད་ནིའི་དབང་ཆ་ཡོད།

བཀོག་གཏང་བ།

༧༤. དབང་ཆ་གྲུབ་པའི་འགོ་དཔོན་གྱིས་ བཙན་ཡིག་དང་སྒྲིགས་གཞིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཉམ་ཁུའི་རིགས་བཙན་ལེན་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་བཀོག་གཏང་ཚོགས།

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ། ཉེས་སྡོད་དང་ཉེས་བྱ།

- ༧༥. བཀོད་ཚོགས་གྱིས་ ཉེས་ཙན་ལུ་ ཉེས་བྱ་བཀའ་ཞིའི་དབང་ཚད་ཡོད་པའི་
ཁར་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཉེས་བྱ་ཚུ་བསྐྱུར་བཙོས་འབད་ཚོགས།
- ༧༦. དོན་ཚུན་ ཟུ་ པའི་ནང་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཉམ་ཁུ་
འབྲུང་མི་ མི་ངོམ་དེ་ལུ་ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་ཚོགས་གྱིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་
པའི་དདུལ་བསྐྱོམས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བཀའ་དགོ།
- ༧༧. མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་ས་གནས་ནང་འགོ་འདྲེན་པ་/འགན་འཛིན་མི་ངོམ་དེ་
གིས་ ཉམ་ཁུ་འབྲུང་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ས་ཁོངས་སོ་སོ་ངོམ་འཛིན་འབད་དགོ།
གལ་སྲིད་ ས་ཁོངས་ངོམ་འཛིན་མ་འབད་བར་ མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ཉམ་ཁུ་འབྲུང་

ས་མཐོང་པ་ཅིན་ ས་གནས་དེ་ནང་གི་འགན་འཛིན་མི་ངོམ་དེ་ལུ་ ཉམ་ཁུ་དམ་
འཛིན་བཀོད་ཚོགས་གྱིས་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ དངུལ་བསྐྱམས་གྱི་ཉེས་ཆད་བཀའ་
དགོ།

༥༠. རོན་ཚན་ ༡༡ (༡༡) དང་ (༡༢) པ་ལས་འགལ་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ འབྲུག་གི་
ཉེས་འགལ་བྲིམས་དེབ་ལྟར་དུ་ དབྱེ་རིམ་བཞི་པའི་ཉེས་ཆེན་སྒྲིན་དགོ།

༥༡. རོན་ཚན་ ༡༡ (༡༡) པའི་དགོངས་དོན་ལས་འགལ་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ གལ་སྲིད་
བཀའ་སྲུལ་འབད་སའི་ འབྲུང་ཁུངས་ངོ་མ་བདའ་བཟུན་པ་ཅིན་ ཉེས་ཤུའི་ཉེས་བྱ་
བཀའ་དགོ། གལ་སྲིད་ ཁ་ཉེས་ཕོག་མི་དེ་གིས་ བཀའ་སྲུལ་འབད་མི་གསལ་
སྟོན་འབད་ནི་མེད་པ་ཅིན་ ཉེས་ཤུའི་ཉེས་བྱ་གི་ཕོག་ཁར་ རྒྱུག་ཚོང་འཐབ་པའི་
གཞོན་འགལ་གྱི་ཉེས་བྱ་ཡང་སྒྲིན་དགོ།

༥༢. ཉམ་ཁུ་ ཡང་ན་ ཉམ་ཁུའི་འཕྱོམ་སྐྱེད་གྱི་རིགས་རྒྱུག་ཚོང་འཐབ་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་
རྒྱུག་ཚོང་འཐབ་པའི་གཞོན་འགལ་གྱི་ཉེས་སྒྲིན་ཨིན་པར་བཟུ་དགོཔ་དང་ དེ་ལུ་
བཅོན་བྲིམས་ཉུང་ཤོས་དབྱེ་རིམ་བཞི་པའི་ཉེས་ཆེན་བཀའ་དགོ།

༥༣. རོན་ཚན་ ༡༢ པའི་དགོངས་དོན་ལས་འགལ་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ འབྲུག་གི་ཉེས་
འགལ་བྲིམས་དེབ་ལྟར་དུ་ ཉེས་པ་ཡངས་ཤུའི་ཉེས་བྱ་སྒྲིན་དགོ།

༥༤. མི་ངོམ་གང་རུང་ཅིག་གིས་རོན་ཚན་ ༡༢ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ རང་སེའི་
སྐར་སྒྲིན་གྱི་དོན་ལུ་རང་སེའི་ཚད་གཞི་ལས་འགལ་བ་ཅིན་ རྒྱུག་ཚོང་ཨིན་མ་སྟེ་
བཟུམ་ཏེ་ བཅོན་བྲིམས་ཉུང་ཤོས་དབྱེ་རིམ་བཞི་པའི་ཉེས་ཆེན་བཀའ་དགོ།

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ།

སྣ་ཚོགས།

དངུལ་འབྲེལ་ཐོན་ལུངས།

- ༥༥. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ལ་
 ཐུག་ལས་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ ལངས་སླེ་གནང་དགོ།
- ༥༦. ཏམ་ལུ་དམ་འཇིན་འབད་ནི་འི་ ལས་དོན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་འོས་འབབ་
 ཅན་དང་ ད་ལྟོ་ཡོད་མི་ཐོན་ལུངས་ཚུ་
 མི་མང་དང་སྐྱེར་གཉིས་ཆ་ར་ལས་ཐོན་མི་ཚུ་བཅིས་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་
 དགོངས་དོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་བཀོལ་དང་ བསྐྱེལ་
 འབད་དགོ།

བཅའ་ཡིག་བཟོ་ནི་འདི་དབང་ཚད།

- ༥༧. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་སླེ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་
 བཟོ་དོན་ལུ་ ཏམ་ལུ་དམ་འཇིན་བཀོལ་དེ་ཚོགས་གྲིས་ བཅའ་ཡིག་བཟོ་ཚོགས།

ཚིག་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

- ༥༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འི་ རྫོང་ཁ་དང་དབྱིན་སྐད་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲ་བའི་གནད་ཅི་
 འཐོན་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁ་འི་ཚིག་དོན་ལུ་ཆ་གནས་བཟུང་དགོ།

འཕྲི་སྒྲོན།

༥༩. ཚོགས་ཁང་རང་སེའི་ འབྲུས་མི་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ གསུམ་དུ་གཅིག་གིས་
གོས་དོན་སྤུལ་བ་ཅིན་ བཅའ་བྲིམས་འདི་ལུ་ ལ་སྐོང་ ཟུང་པར་ ཡང་ན་ ཆ་
མེད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ འཕྲི་སྒྲོན་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་རང་སེའི་སྤྱི་
མང་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་སྐབས་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཚོགས་
རྒྱན་བསྐྱར་མིའི་གཤམ་ལུ་ཡོད་པའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་བསྐྱོམས་ཀྱི་གསུམ་དུ་གཉེས་
ལས་ མ་ཉུང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་ཐོག་ལས་ འབྲུག་སྤྱི་ཇུས་བཀག་འཛིན་ལས་སྤེའི་
མཛེད་སྐོར་དང་ དོན་སྤྲོད་ལུ་མ་གཞོན་པ་ཅིག་དགོ།

ངེས་ཚིག།

༦༠. བཅའ་བྲིམས་འདི་ནང་ལུ་ སྐབས་དོན་དང་འབྲེལ་དགོས་མཁོ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་
དེ་མིན་ གཤམ་གསལ་གྱི་ངེས་ཚིག་གི་གོ་བ་ལུ་འཇུག་དགོ།
༡༧ ། ལས་སྡེ་ཟེར་མི་འདི་ གཞུང་དང་ གཞུང་མིན་ ལས་སྡེ་ སྡེར་སྡེ་ མི་
མང་།
༡༨ ། དབང་ཆ་རྒྱབ་པའི་འགོ་དཔོན་ཟེར་མི་འདི་ ཉམ་ཁུ་དམ་འཛིན་བཀོད་
ཚོགས་ཀྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཅིག་གི་ནང་ལས་
བཅའ་བྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ཚུལ་བཞིན་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་
དོན་ལུ་ འདེམས་བསྐོས་འབད་བའི་འགོ་དཔོན་ཅིག་ལུ་གོ།

ག། འཇུགས་སྐྱོང་ཟེར་མི་འདི་ ཉམ་ཁུའི་ཞིང་ལུ་འབད་ནི་ ཡང་ཅིན་
ཚོང་སྐྱུར་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལོ་ཐོག་སྡེ་
བཏབ་ནི་ལུ་གོ།

ང། ལོ་ཐོག་བསྐྱེད་ཟེར་མི་འདི་ ལོ་ཐོག་བརྒྱུ་ནི་ བསྐྱེད་མ་འབད་ནི་ ཡང་
ཅིན་ ཉམ་ཁུའི་ཤིང་ཚུ་ ཚོང་སྐྱུར་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ སར་
དང་ཚུར་ལས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་གོ།

ཅ། ལ་ཡིག་ཟེར་མི་འདི་ ཉམ་ཁུའི་རིགས་ གཅིར་འབད་རུང་ དེ་ཚུ་གི་
དོ་རྟགས་སྟོན་ནི་གི་དོན་ལུ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ མིང་བྱང་ མཚན་
རྟགས་ བཟོ་དབྱིབས་ ཡང་ཅིན་ རྟགས་ཚུ་ལུ་གོ།

ཆ། ཤོག་སྐྱམ་ཟེར་མི་འདི་ ཉམ་ཁུའི་རྒྱ་ཆས་ གཅིག་ཁར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་
དང་ བཅུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ བཅུགས་པའི་ཉོད་ ཤོག་སྐྱམ་ ཤེལ་དམ་
ཤོག་བྱང་ སྤྲིལ་རས་ སྐྱོམ་ ཤོག་སྐྱོམ་ ཁིན་ ཡང་ཅིན་ དེ་བརྩམ་
མའི་ཅ་ཆས་ཚུ་ལུ་གོ།

ཇ། འགན་འཛིན་མི་དོམ་ཟེར་མི་འདི་ ཡོན་བདག་ འཛིན་སྐྱོང་པ་ བཏུ་
རྟོག་པ་ ཡང་ཅིན་ དོན་ཚན་ ༣ པའི་ནང་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་
མི་མང་ས་གོ་ ཡང་ཅིན་ མི་མང་སྐྱེལ་འཛེན་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ལུ་
གོ།

ཉ། ཐོན་སྐྱེད་ཟེར་མི་འདི་ ཉམ་ཁུའི་རྒྱ་ཆས་ལས་ སིག་དེ་འཕེ་ སི་གུར་

བེ་རི་ སེག་རེ་ཏོ་ཏོ་བེ་ཀོ་ པའི་བེ་ཏོ་བེ་ཀོ་ ཏུ་ཀ་ཏོ་བེ་ཀོ་ བཟའ་ནི་གི་
ཏམ་ལུ་ ལྷན་མ་ས་ལ་ ཡང་ཅིན་ ཏམ་ལུ་བཏབ་ནི་ལ་སོགས་པའི་
ཏམ་ལུ་འཇུག་ཆས་ཡོད་མི་རྣམས་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལུ་གོ།

༡༽ ཏམ་ལུ་འཇུག་ནི་ཟེར་མི་འདི་ ཏམ་ལུ་འཇུག་རིགས་ སེག་རེ་ཏོ་སེ་ སེ་གྲུང་
པའི་པ་ བེ་རི་ ཡང་ཅིན་ གཞན་གཅི་ར་འབད་རུང་ འདི་གི་དུ་པ་
ནང་ན་འཐེན་ནི་དང་ སྤྱི་ཁར་གཏང་ནི་ལུ་གོ་མ་ཞེ་མེད་དང་ མེ་བཏེ་ག་
སྤྱོད་པའི་ ཏམ་ལུ་འཇུག་ཆས་ གཅི་ར་འབད་རུང་ ལག་པར་འཆང་
ནི་དང་ བཟུང་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་མི་ལུ་གོ།

ཐ༽ ཏམ་ལུ་དང་ ཏམ་ལུ་འཇུག་རིགས་ཟེར་མི་འདི་ ཏམ་ལུ་འཇུག་ཤིང་དང་ལོ་
འདབ་ཕྱི་ལ་པོ་ ཡང་ཅིན་ ཆ་ཤས་ཚམ་ལས་ ཏམ་ལུ་འཇུག་ནི་
བཏབ་ནི་ ཏུ་མ་ནི་ ཡང་ཅིན་ བཟའ་ནི་གི་དོན་ལུ་བཟོ་ཡོད་པའི་ རྒྱ་
ཆས་ཅིག་ལུ་གོ།

༥༽ རྩོམ་སྒྲེ་ཟེར་མི་འདི་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ལུ་ ཆེད་དུ་
བཀོད་པའི་ རྩོམ་གྱི་ས་ཁོངས་ ཡང་ན་ རྩོམ་སྒྲེ་ཅིག་ལུ་གོ།

མཇུག་དོན་སློབ་ཚིག་།

ཁྲིམས་ནི་ཉེས་འགོག་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་བ་སྟེ།
ཁྲིམས་ལས་འགལ་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི།
ཁྲིམས་ལ་གནས་ན་རང་གཞན་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ།
བཙས་པའི་ཁྲིམས་ལས་ནམ་ཡང་མ་འདའ་ཞིག།

སྡོད་བཅུད་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་ལ་གཞོན་པའི།
བདུད་ཇུས་ཉམ་ཁུ་སྤངས་ན་འདི་ཕྱིར་བདེ།
ཆར་ཚུ་དུས་འབེབས་ལོ་སྤྱུགས་ཉུག་ལེགས་ཤིང་།
ཚེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཤོག།

ཚོས་ལྡན་ཅན་དན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི།
ཚོས་ལ་དད་ལྡན་སྤྱི་བོ་མཐའ་དག་གིས།
ཚོས་མཐུན་གྲུབ་པས་ལེགས་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཞིང་།
ཚོས་ཀྱི་སྣང་བས་འཇོམ་གྱིང་ཁྱབ་པར་ཤོག། །།